

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра фізичного виховання і спортивної медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор з науково-педагогічної роботи
доцент Ірина СОЛОНИНКО
_____ 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

ОК 16

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 227 «Терапія та реабілітація»
спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
фз. виховання і спорт. медицини
Протокол № 5
від "16" вересня 2023 р.
Завідувач кафедри
доцент Ольга КУНИНЕЦЬ
О.Кунинець

Затверджено
профільною методичною комісією
з спеціальності «Терапія та реабілітація»
Протокол № 3
від "16" вересня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
професор Лук'ян АНДРІЮК *Л.Андріюк*

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.мед.н., доцент Леонт'єва З.Р., к.мед.н., доцент Магльована Г.М, ас. Марусяк С.В. під загальною редакцією завідувача кафедри фізичного виховання та спортивної медицини к.біол.н., доцента Кунинець О.Б.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Дутка Роман
Ярославович

д.мед.н., професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Бичков Микола
Анатолійович

д.мед.н., професор, професор кафедри терапії №1 і медичної діагностики ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни

ОК 16 “Основи фізичної терапії та ерготерапії ” складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальність 227 «Терапія і реабілітація»

спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

ступінь вищої освіти Бакалавр

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Фахівець з фізичної терапії, ерготерапії повинен мати уяви про фізичну терапію, ерготерапію, реабілітацію, набути фахових компетентностей, а також системи професійних знань та навичок управління процесом набуття людьми з обмеженнями життєдіяльності максимального рівня функціональності та незалежності у всіх аспектах життя, відновлення їх фізичного, психічного та соціального здоров'я, інтеграція у суспільство, що є невід'ємною складовою професійної діяльності фахівця з фізичної терапії та ерготерапії.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (год.)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Основи фізичної терапії та ерготерапії	4 кредита / 120 год.	16	45	59	II курс (3/4 семестри) Іспит	

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії та ерготерапії» є функціональне удосконалення організму, навчання засобів, методів та форм проведення реабілітаційних заходів для успішної наступної життєдіяльності пацієнта.

Міждисциплінарні зв'язки: «Основи фізичної терапії та ерготерапії», як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами анатомії та фізіології людини, медичної біології, біологічної хімії, пропедевтики внутрішньої медицини, ряду профільних дисциплін, таких як терапія, хірургія, травматологія, фізичне виховання що інтегрується з цими дисциплінами; закладає основи нормування фізичної активності в комплексному лікуванні захворювань, профілактиці їх загострень і ускладнень, травм, відновленні належної якості життя хворого поліпшення рівня життя та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності; забезпечує впровадження сучасних методів діагностики в систему медичного моніторингу; контроль за функціональним станом організму, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосувати знання з фізичної реабілітації осіб в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії та ерготерапії» є здобуття студентами уяви про фізичну терапію, ерготерапію, реабілітацію, формування у студентів фахових компетентностей, а також системи професійних знань та навичок управління

процесом набуття людьми з обмеженнями життєдіяльності максимального рівня функціональності та незалежності у всіх аспектах життя, відновлення їх фізичного, психічного та соціального здоров'я, інтеграція у суспільство, що є невід'ємною складовою професійної діяльності фахівця з фізичної терапії та ерготерапії.

Кінцева мета навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії та ерготерапії» визначається оволодінням професійних знань і вмінь, вмінням враховувати специфіку і відображати багатокomпонентну діяльність фахівця з масажу згідно класифікатора спеціальностей.

Студент оволодіває обов'язковими практичними навичками:

- застосовувати у майбутній професійній діяльності стандартизовані методи оцінки активності, ефективні методи, форми та прийоми реабілітаційної допомоги, корекційного та компенсуючого навчання.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

У результаті вивчення дисципліни «Основи фізичної терапії та ерготерапії» студент повинен:

I. Оволодіти сучасними знаннями щодо:

сутність і значення фізичної терапії та ерготерапії, їх цілі, принципи, засоби, методи та формами організації фізичної терапії та ерготерапії;

- кваліфікаційні вимогами та професійні обов'язки фізичного терапевта та ерготерапевта;

- уявлення про роль фізичного терапевта та ерготерапевта в роботі мультидисциплінарної реабілітаційної команди;

- закономірності процесу набуття людьми з обмеженнями життєдіяльності максимального рівня функціональності та незалежності у всіх аспектах життя за рахунок ознайомлення їх з теорією і практикою корекційно-реабілітаційних заходів, психологічної допомоги, соціально-побутової адаптації, професійної реабілітації осіб усіх вікових категорій;

- сформувані у студентів знання щодо відновлення у пацієнтів фізичного, психічного та соціального здоров'я, повернення їх до соціального, професійного й побутового функціонування;

- уявлення про можливість інтеграції пацієнтів з обмеженнями життєдіяльності у суспільство.

II. Вміти застосовувати знання у практичних ситуаціях:

- застосовувати у майбутній професійній діяльності стандартизовані методи оцінки активності, ефективні методи, форми та прийоми реабілітаційної допомоги, корекційного та компенсуючого навчання.

- особливості роботи фізичних терапевтів та ерготерапевтів, правилами використання технологічних засобів та обладнанням кабінетів ерготерапії та спеціалізованих реабілітаційних приміщень, які створено для колекційної та реабілітаційної роботи;

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни:

– Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

– Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою

(мовами).

Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

– Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

– Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

– Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

– Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

– Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

– Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

– Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

– Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

– Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

– Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

– Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

– Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

– Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

– Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- **інтегральні**:

- **загальні**

- **спеціальні**

Інтегральні компетентності спеціальності:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого- педагогічних наук.

Загальні компетентності спеціальності (ЗК):

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (ФК):

ФК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

ФК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

ФК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії, у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших галузях медицини.

ФК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність (Класифікація компетентностей за НРК)	Знання	Уміння/	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.					
Загальні компетентності					
ЗК 3.	Навички міжособистісної взаємодії.	Знати методи вербального та невербального спілкування з пацієнтами / клієнтами у різних станах, опікунами, членами сім'ї, близькими та усіма учасниками реабілітаційного процесу.	Вміти враховувати чинники, які можуть впливати на ефективність спілкування: використовувати відкриті і закриті питання; визначати і інтерпретувати невербальні сигнали спілкування; спілкуватися професійно та зрозуміло з пацієнтами/ клієнтами, опікунами, членами сім'ї, близькими та усіма учасниками реабілітаційного процесу; перевіряти чи	Продемонструвати навички уважного слухача та уміння правильно поставити запитання; виразити письмову інформацію зрозумілою мовою.	Бути відповідальним при дотриманні етичних та юридичних вимог, критично аналізувати свої комунікативні уміння та удосконалювати навички спілкування.

			пацієнт/клієнт розуміє надану інформацію.		
ЗК 04.	Здатність працювати в команді.	Знати методи ефективного спілкування, менеджменту командної роботи.	Вміти працювати у команді, дотримуватися меж професійної компетентності, етичних та моральних принципів; демонструвати поведінку, яка сприяє формуванню сприятливої робочої атмосфери.	Здатність обмінюватися інформацією з членами колективу, спілкуватися з ними вербально та нsverбально; дотримуватися відповідного стилю одягу, спілкування та поведінки.	Бути відповідальним при дотриманні етичних, юридичних та професійних вимог
ЗК 05.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	Знати методи ефективного спілкування. основи менеджменту та управління	Уміти застосовувати знання ефективного спілкування, менеджменту та управління, демонструвати поведінку яка сприяє формуванню мотивації.	Здатність обмінюватися інформацією, спілкуватися вербально та невербально; дотримуватися відповідного стилю одягу, спілкування та поведінки.	Бути відповідальним при формуванні спільної мети та її реалізації.
ЗК 08.	Здатність планувати та управляти часом.	Знати основи менеджменту	Вміти застосовувати принципи організаційно го управління	Користуватися засобами комунікації	Відповідально застосовувати принципи організаційно го управління
ЗК 12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку	Знати історію розвитку предметної області, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство	Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Розробляти заходи щодо збереження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; взаємодіяти з відповідними структурами у	Нести відповідальність за збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства

	предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.			розв'язанні соціальних проблем	
Спеціальні (фахові) компетентності					
ФК 5.	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших галузях медицини.	Знати Закони України про охорону здоров'я, етичний кодекс, нормативні документи, що регламентують професійну діяльність; принцип отримання згоди пацієнта/клієнта на проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії; особливості впливу стану пацієнта/клієнта та зовнішнього середовища на безпеку проведення заходів; особливості позиціонування та переміщення.	Вміти виявляти фактичний і потенційний ризик, небезпеку для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця, відповідним чином реагувати на неї; узагальнювати усі результати обстеження і скласти відповідний план професійних дій враховуючи усі заходи безпеки та протипокази щодо кожної дії; запобігати небезпеці/ризик у мінімізувати їх під час фізичної терапії, ерготерапії; безпечно використовувати обладнання; надати первинну допомогу при невідкладних	У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до іншого фахівця сфери охорони здоров'я: у тактовній та зрозумілій формі реагувати на небезпечні дії колег.	Бути відповідальним при дотриманні вимог безпеки

			станах.		
ФК 14.	Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.	Знати основи менеджменту, принципи науково-доказової практики	Вміти удосконалювати професійну діяльність відповідно до сучасних науково-доказових даних	Встановлювати зв'язки для досягнення цілей: спілкуватися вербально та невербально.	Бути відповідальним за дотримання принципу постійного покращення якості реабілітаційних послуг.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Розподіл результатів навчання за видами навчальної діяльності

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ЗК 3-5, 8,12,15 ФК 5,14.	ПРН 3,13,15,17, 18	Основи фізичної терапії та ерготерапії

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години (16 годин лекцій, 45 годин практичних занять, 59 годин самостійної роботи студентів) 4 кредити ЄКТС.

3. Структура навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії та ерготерапії»:

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Інд. Робота
Тема 1. Загальні питання фізичної терапії. . Основи ерготерапевтичної реабілітаційної допомоги.	2	2	4	-
Тема 2. Методи обстеження у фізичній терапії та ерготерапії.		2		-
Тема 3. Лікувальна фізична культура як основний метод фізичної терапії.	2	4	2	-
Тема 4. Основні засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії.		2	4	-
Тема 5. Додаткові засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії.	2	2	5	-
Тема 6. Форми проведення лікувальної фізичної культури. Особливості дозування фізичних навантажень у фізичній терапії.	2	2	5	-
Тема 7. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях органів дихання.		4	6	-
Тема 8. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи.		4	6	-
Тема 9. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях та порушеннях нервової системи.		4	2	-
Тема 10. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату.		3	2	-
Тема 11. Фізична терапія та ерготерапія при травмах опорно-рухового апарату.		4	2	-
Тема 12. Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях.	2	4	5	-
Тема 13. Використання засобів та методів фізичної терапії та ерготерапії при захворюваннях травної системи.	2	4	4	-
Тема 14. Особливості фізичної терапії та ерготерапії в педіатрії.	2	2	4	-
Тема 15. Облік та оцінка ефективності процесу фізичної реабілітації.	2	2	6	-
Усього годин 120/ 4 кредити ECTS	16	45	59	-
Підсумковий контроль				Залік

4. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Загальні питання фізичної терапії. Основи ерготерапевтичної реабілітаційної допомоги.	2
2.	Методи обстеження у фізичній терапії та ерготерапії.	2

3.	Лікувальна фізична культура як основний метод фізичної терапії.	4
4.	Основні засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії.	2
5.	Додаткові засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії.	2
6.	Форми проведення лікувальної фізичної культури. Особливості дозування фізичних навантажень у фізичній терапії.	2
7.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях органів дихання.	4
8.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи.	4
9.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях та порушеннях нервової системи.	4
10.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату.	3
11.	Фізична терапія та ерготерапія при травмах опорно-рухового апарату.	4
12.	Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях.	4
13.	Використання засобів та методів фізичної терапії та ерготерапії при захворюваннях травної системи.	4
14.	Особливості фізичної терапії та ерготерапії в педіатрії.	2
15.	Облік та оцінка ефективності процесу фізичної реабілітації.	2
	Разом годин:	45

5. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Основні засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії.	4
2.	Додаткові засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії.	6
3.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях органів дихання.	6
4.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи.	4
5.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях та порушеннях нервової системи.	8
6.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату.	4
7.	Фізична терапія та ерготерапія при травмах опорно-рухового апарату.	8
8.	Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях.	4
9.	Використання засобів та методів фізичної терапії та ерготерапії при захворюваннях травної системи.	4
10.	Етика та юридична відповідальність осіб, причетних до фізичної та реабілітаційної медицини.	6
11.	Немедикаментозні засоби реабілітації.	5
	Разом годин:	59

6. Тематичний план лекцій

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Загальні питання фізичної терапії. Основи ерготерапевтичної реабілітаційної допомоги. Методи обстеження у фізичній терапії та ерготерапії.	2
2.	Основні засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії. Додаткові засоби лікувальної фізичної культури та особливості їх застосування у фізичній терапії.	2
3.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях органів дихання. Використання засобів та методів фізичної терапії та ерготерапії при захворюваннях травної системи.	2
4.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи.	2
5.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату. Фізична терапія та ерготерапія при травмах опорно-рухового апарату.	2
6.	Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях.	2
7.	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях та порушеннях нервової системи.	2
8.	Особливості фізичної терапії та ерготерапії в педіатрії.	2
	Разом годин:	16

7. Індивідуальні завдання – немає

8. Методи навчання

Методи використання слова. Основними видами словесної передачі знань у процесі ерготерапії: пояснення, розповідь і бесіда (бесіди вступні; бесіди, спрямовані на повідомлення нових знань, і бесіди для перевірки засвоєних знань і ступеня усвідомленості студентами своїх дій).

Методи забезпечення наочності. До цієї групи методів навчання відносяться показ рухів у натурі або у виді зображень, що сприймаються безпосередньо спостереження. Вивчення функціональних проб завжди супроводжується наочною їх демонстрацією викладачем або студентами із безпосереднім контролем викладача. Демонстрація завжди супроводжується поясненням. Причому слово в цьому випадку відіграє допоміжну роль. В основному в навчальній роботі застосовується демонстрація засобу лікувальної фізкультури у вигляді фізичної вправи самим викладачем або кимось з студентів. Показ може передувати поясненню, супроводжуватися поясненням або виконуватися після пояснення. Демонстрація досягає мети в тому випадку, якщо рух, який показують, гарно видно всім учням, якщо воно виконано технічно правильно, якщо попередньо організовано і правильно спрямована увага учнів.

9. Методи контролю

Засвоєння програми «Основи фізичної терапії та ерготерапії», забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Формами і методами поточного контролю є формування студентами знань про масажні методики при різних патологічних процесах, опитування студентів, виконання практичних навичок, функціональних проб, тестів й інші.

Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою навчальною програмою поряд з практичними заняттями контролюється під час поточного контролю. Форма підсумкового контролю – іспит.

Засвоєння програми «Основи фізичної терапії та ерготерапії» забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Критерії оцінювання. Іспит отримують студенти після завершення викладання навчальної дисципліни, які повністю виконали вимоги передбачені навчальною програмою. Успішність студентів II курсу оцінюється за традиційною 4-ри бальною шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною), при цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

Формою підсумкового контролю є екзамен:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \text{СА} \times 120/5$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Таблиця 1

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

13. Методичне забезпечення: плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести поточного студентів, кистьові динамометри, сантиметрові стрічки, спірометри, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, методичні вказівки і т.ін.

14. ЛІТЕРАТУРА

О с н о в н а

1. Бакалюк Т. Г., Стельмах Г. О, Макарчук Н. Р. Застосування міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я в реабілітаційній практиці. ЗКЕМ [Інтернет]. 2019. №3. С. 166-9.
2. Вакуленко Л. О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.]; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. 371 с.
3. Кальонова І.В., Богдановська Н.В. Реабілітаційна діагностика в неврології: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра Спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія». Суми: Університетська книга, Стереотипне видання, 2023. 178 с.
4. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія" та "Нормальна фізіологія"): навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Кудериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. Львів : ЛДУФК, 2019. 146 с.
5. Методи обстеження в фізичній терапії, ерготерапії: навч. Посібник /Цанько І. І., Антонова-Рафі Ю.В., Куріло С. М., Данько Д. І. Київ: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2023. 162 ст.
6. Ольховик А. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навч. посіб. [Інтернет]. Суми: СумДУ. 2018. 146с.
7. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: навчальний посібник / Н.А. Добровольська, А.С. Тимченко, В.П. Голуб та ін; під ред. Н.А. Добровольської, О.В. Федорича, А.С. Тимченка, І.П. Радомського. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 368 с.
8. Фізична реабілітація, спортивна медицина : Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. НеханевичА.В. Магльований [та ін.] ; за ред. проф. В. В. Абрамова та доц. О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
9. Pathology and Intervention in Musculoskeletal Rehabilitation (Musculoskeletal Rehabilitation 2nd Edition / by David J. Magee, James E. Zachazewski, William S. Quillen, and Robert C. Manske, 2016. 1240 pages.

Д о д а т к о в а

1. Герцик А., Тиравська О. Обстеження як функціональна підсистема фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт / уклад. А.В. Цьось, А.І. Альшина. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. Вип. 22. С. 65-73.
2. Методи обстеження неврологічного хворого: навч. посіб. / Л.І. Соколова, Т. М. Черенко, Т. І. Ілляш та ін.; за ред. Л. І. Соколової, Т.І. Ілляш. 2-е вид. К.: ВСВ «Медицина», 2020. 144 с.
3. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 272 с.

Інформаційні ресурси

- zakon.rada.gov.ua/go/1556-18
- <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719473>
- <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719427>
- dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16894
- sportbuk.com/.../proekt-novoho-zakonu-ukraji...
- <http://uareferat.com>
- <http://www.lnu.edu.ua/faculty/sport/img>
- mdu.edu.ua/spaw2/uploads/files/19_4.pd
- elibrary.kubg.edu.ua/.../Lyashenko_Tumanova
- www.sworld.com.ua/index.php/ru/pedagogy.../18194-213-923
- <http://lp.edu.ua/node/1347>
- zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-06
- ua.textreferat.com/referat-664.html
- www.ukrreferat.com/index.php?referat=61901
- elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/883
- [nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112\(1\)_24](http://nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112(1)_24)
- studme.com.ua/.../programmno-normativnye_o...